

Postojna, 23. april, občinski kulturni praznik

Vir, občinska spletna stran

Pričanje; Srečko Tušar; Srečko kar s krampom nad sode s kerozinom Objavljeno 07.
maj 2012

Postojna, 23. april, občinski kulturni praznik

Postojna ima občinski praznik 23. aprila, na dan, ko je minerski vod 31. divizije leta 1944 s požigom nemškemu okupatorju uničil glavno zalogo goriva v Postojnski jami.

Ob občinskem prazniku na predlog Odbora za podelitev priznanj občine Postojna "23. april" župan podeli zaslužnim občanom in društvom "Priznanja občine Postojna 23. april", po svojem izboru pa "Plakete občine Postojna".

[Prejemniki priznanj in nazivov](#)

Občina Postojna

Pogled na Postojno

Spomenik v pred vhodom v Črno jamo

Kolovodja diverzije v Postojnski jami Srečko Tušar dvignil v zrak skladišče orožja.

Srečko Tušar je v idrijskem rudniku Nemcem miniral električne črpalke, miniral železniške proge po Sloveniji in opravil številne druge diverzantske akcije, najbolj pa je ponosen na akcijo, ko so z 22. na 23. april leta 1944 v Postojnski jami Nemcem zažgali dvanajst vagonov letalskega bencina, namenjenega borbi proti zaveznikom. S to akcijo so rešili mnogo življenj, ki bi bila izgubljena, če bi Nemci poleteli iz Trsta in napadli zaveznike, ki so že prodirali proti Rimu.

Diverzantska akcija v
Postojnski jami. Vir: KARMA

Črna jama se je tudi pred požigoma imenovala enako in na črno barvo tega dela postojnskega jamskega sistema ni vplival požig. V preteklosti, v času Avstro-Ogrske, se je Črna jama imenovala Magdalenen Grotte.

Srečko je zbral okrog 30 diverzantov in vsakemu dodelil svojo nalogo. Večina jih je bila za zaščito, v jamo pa se jih je odpravilo 12 in vodnik. V jamski sistem so vstopili v Črni jami in po umetnem hodniku, ki so ga zgradili že Italijani (danes se imenuje Partizanski rov), prodirali proti skladišču bencina, ki je bilo blizu glavnega vhoda v Postojnsko jamo. Na poti so naleteli na kar precej ovir, ki so jih morali premagati. Najprej so naleteli na pregrado bodeče žice, zatem na težka železna vrata, ki so jih odprli z drogom, še naprej pa na betonski zid. Ko so ga prebili, so si morali izkopati pot še skozi rečno kamenje, ki je bilo nasuto za zidom. A preprek še ni bilo konec. Morali so še onesposobiti bombe, ki so bile nastavljene na žičnati ogradi.

Nemcem so prišli za hrbet v skladišču v Postojnski jami. Za osvetljevanje so uporabljali karbidovko in baterije. Ko so prišli do sodov, so jih poskušali prevrtati z vrtalnikom, a to je šlo prepočasi in Srečko je začel delati luknje (v vsakem po dve) kar s krampom. V tla so naredili plitev kanal, da je kerozin odtekal vanj, v sredino uskladiščenih sodov pa so namestili eksploziv – kakšnih 20 kilogramov angleškega plastika. Pri umiku so vžgali kerozin v kanalu, plastik pa je aktiviral diverzantski svinčnik, nastavljen na čas. Skladišče je razneslo, ko so že prišli ven, črn dim pa se je valil iz jame še teden dni. Pozneje so izvedeli, da so imeli srečo, ker je veter vlekel skozi jamo proti glavnemu vhodu, če bi pihal obratno, bi se vsi zadušili v gostem dimu.

Za uspešno izvedeno akcijo se jim je zahvalil sam vrhovni poveljnik zavezniških sil v Evropi Winston Churchill. Srečko Tušar meni, da sta bili podzemni diverzantski akciji v idrijskem rudniku ter Postojnski jami edinstveni v Evropi.

Spomenik v pred vhodom v Črno jamo